

СТАНОВИЩЕ

от д-р Пламен Стефанов Стоянов

доцент в катедра „Биоорганична химия“

Фармацевтичен факултет, Медицински университет - Пловдив

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика; професионално направление 4.3. Биологически науки; докторска програма **Ботаника**

Автор: Петя Бойчева Атанасова

Тема: ЕТНОБОТАНИЧЕСКО ПРОУЧВАНЕ НА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ В РАЙОНА НА СЕВЕРНО ЧЕРНОМОРСКО КРАЙБРЕЖИЕ

Научен ръководител:

Проф. Димчо Захариев Иванов, дб – Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, гр. Шумен

Научен консултант:

Проф. Добри Иванов, дб – Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № Р-109-333 от 06.08.2021 г. на Ректора на Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ – Варна съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Етноботаническо проучване на лечебните растения в района на северно черноморско крайбрежие“ за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика; професионално направление 4.3. Биологически науки; докторска програма Ботаника. Автор на дисертационния труд е Петя Бойчева Атанасова – редовен докторант в катедра „Биология“ към Факултет по Фармация на Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ – Варна с научен ръководител проф. Димчо Захариев Иванов, дб и научен консултант проф. Добри Иванова, дб. Съгласно Протокол от първо заседание на научното жури ми е възложено да изготвя становище на дисертационния труд.

Представеният ми от Петя Атанасова комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с изискванията на Медицински университет - Варна.

Петя Атанасова е родена на 03.01.1973 година. През 1999 г. завършва Технически университет -Варна, със специалност Екология и опазване на околната среда, ОКС „Магистър“.

От 2005 до 2009 и от 2012 до 2019 година Петя Атанасова работи като биолог към Университетската ботаническа градина в гр. Варна, а от 2019 година до момента е биолог в катедра „Биология“, Факултет по Фармация, МУ – Варна.

На 01.08.2019 г. Петя Атанасова е зачислена в редовна форма на обучение по докторска програма Ботаника към катедра „Биология“, Фармацевтичен факултет, МУ – Варна.

2. Актуалност на тематиката

Безспорно темата на дисертационния труд е актуална и интересна, тъй като през последните години се наблюдава все по-голям интерес към лечебните растения, използвани като в народната, така и в официалната медицина. Значимостта на тематиката на дисертационния труд произлиза и от факта, че обект на изследване са български лечебни растения с цел опознаване, съхраняване и актуализиране на знанията за тях. Като се има в предвид големия брой лечебни растения, разпространени у нас, актуализирането и систематизирането на етнопознанията за тях е необходимо условие за тяхното компетентно използване и съхранение, както от научните общности, така и от биофармацевтичните производства.

3. Познаване на проблема

Литературният обзор обхваща 33 страници и в него основно е представена наличната в научната литература информация за културните, отровните и чуждестранните лечебни растения, както и изследванията за тях и приложението им. Общо в дисертационния труд са цитирани 354 литературни източника, което показва, че докторантката е добре запозната с актуалността на изследването в национален и световен мащаб.

4. Методика на изследването

За постигане на поставената цел – етноботаническо проучване за използването на лечебни растения за профилактика, лечение и в бита на местните жители от Северното Черноморско крайбрежие на България са използвани голям набор от методи: флористични, документални, социологически, статистически, математически и други. Всички използвани методи са подробно описани в глава Материали и методи.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Представеният дисертационен труд е разработен чрез използването на съвременни етноботанични методи. Той следва стандартната структура за такъв вид разработка. Дисертационният труд е написан на 177 страници и е онагледен с 68 фигури, 14 таблици и съдържа 8 приложения. Формулираните в края на дисертационния труд изводи и приноси са логични и съответстват на получените резултати. За първи път е проведено обширно етноботаническо проучване за употребата на лечебните растения от местните жители във флористичен подрайон Северно Черноморско крайбрежие. Актуализирана е базата от данни за етноботаническото познание на жителите от Северно Черноморско крайбрежие за употребата на лечебни растения. Установени са количествените етноботанически показатели на използваните лечебни растения в горепосочения район и е проучена връзката между знанията за различните приложения на лечебните растения и демографските показатели на местното население.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Докторантката е представила 5 научни публикации във връзка с дисертационния труд, в три от тях тя е водещ автор, което е доказателство за активното ѝ участие в изработването и написването на настоящия труд. Три от публикациите са публикувани в списания, реферирани в международните бази данни, попадащи в съответните Q3 и Q4 квартали. Съществена част от получените резултати са докладвани в шест научни форума, един от които в чужбина.

7. Автореферат

Съдържанието на дисертационният труд коректно и пълно е отразено в автореферата.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на докторантката да продължи етноботаническите проучвания и за Южното черноморско крайбрежие.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд на Петя Бойчева Атанасова и публикациите към него съответстват на ЗРАСРБ и ППЗРАС в Република България. Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни приноси. Дисертационният труд показва, че докторантката Петя Атанасова притежава теоретични знания и практически умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания в областта на Ботаниката. Това ми дава основание да дам **положителната си оценка** и да предложа на почитаемото научно жури да **присъди** образователната и научна степен „**доктор**” на **Петя Бойчева Атанасова** в област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика; професионално направление 4.3. Биологически науки; докторска програма **Ботаника**.

11.09.2021 г.

Изготвил становището: .....

Доц. д-р Пламен Стоянов